

Ιωάννης Ο Βαπτιστής

«Το εό δάμνος του Θεοῦ διάβων τήν ἀμαρτίαν του κόσμου»
(Ιωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
"Οργανο δικαιούμενου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 60ο - ΤΕΥΧΟΣ 631 ●
● ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017 ●

● «Ἔδε ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἵρων τήν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ιωάν. α' 29) ●

Παῦλος καὶ Λουκᾶς

Τό Εὐαγγέλιο του

 πό το Εὐαγγέλιο τόν ξέρουμε. Τό Λουκᾶ, τόν ἀπλό καὶ ταπεινό, πού πουθενά δέν ἀναφέρει τό δνομά του. Διακρίνουμε τήν παρουσία του ἀπό τή στιγμή, πού συγκαταλέγεται στήν ἀποστολική διμάδα τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ ξεκινᾶ ἔνα ἄλλο τρόπο διηγήσεων στίς Πράξεις. Πρίν μίλαγε σέ τρίτο ἐνικό ἀπό τήν Τρωάδα καὶ μετά, ἀπό τό 16ο κεφ., μιλάει σέ πρῶτο πληθυντικό.

● Τόν ξέρουμε τό Λουκᾶ; Τό δνομα του είναι Λατινικό, ἀφοῦ ἄλλωστε ἦταν ὅπως καὶ δι Παῦλος ρωμαῖος πολίτης, ἀλλά καὶ Ἑλληνας ἐπιστήμων. Τό δνομα του σημαίνει φῶς (Lux = Φῶς). Κι ὅπως τό φῶς τοῦ ἥλιου δέν καλύπτεται, ἔτσι στήν Εκκλησία δέν μπορεῖ καὶ δέν πρέπει νά καλύπτεται τό Φῶς, πού ἔκπεμπει δι Λουκᾶς, μέ τίς δυό κυρίως γεννήτριές του, τό Εὐαγγέλιο του καὶ τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Δυστυχώς δέν ξέρουμε οὔτε τό Εὐαγγέλιο του.

"Αν τό ξέραμε, θά δοξάζαμε τόν Θεό, γιατί ἔχει καὶ τά ἔξτης χαρακτηριστικά:

● Τό εὐαγγέλιο του Εὐαγγελισμού τῆς Θεοτόκου (α' 26-38).

● Τό εὐαγγέλιο του Εὐαγγελισμού του Ζαχαρίου (α' 5-25). Ο ἕδιος ἄγγελος Γαβριήλ εὐαγγελίζεται τή γέννησι καὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Ἰωάννου.

● Τό εὐαγγέλιο τῶν Χριστούγεννων (β' 1-20). Μόνο δι Λουκᾶς ζωγραφίζει τή θεϊκή σκηνή τῶν ποιμένων, μέ τό ύπερφυσικό μήνυμα τοῦ ἄγγελου.

● Τό εὐαγγέλιο τῶν ὅμινων:

α. Ὡδή τοῦ Ζαχαρίου (α' 68-73).

β. Ὡδή τῆς Θεοτόκου (α' 46-55).

γ. Ὡδή τῶν ἀγγέλων (β' 14).

δ. Ὡδή τοῦ Συμεών (β' 28-32).

Κοντά στόν Παῦλο

«Ἐκ τοῦ κατά Λουκᾶν ἀγίου Εὐαγγελίου».

«Ἐκ τῶν κατά Λουκᾶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, καὶ δή τοῦ Παύλου».

● Λουκᾶς ὁ Ἰστοριογράφος, ὁ δημοσιογράφος, ὁ ἀθλητικογράφος, ὁ διηγηματογράφος, ὁ Παυλογράφος.

● Ἐν στό Εὐαγγέλιο διηγήθηκε ὅσα ἀπό ἄλλους αὐτόπτες καὶ αὐτηκόους μάρτυρες ἀκουσε, στίς Πράξεις, κατά ἔνα μεγάλο μέρος, εἶναι συμμέτοχος, συνεργός, αὐτόπτης ἀλλά καὶ συμμάρτυρας, συγκακουχούμενος, συμφυλακισμένος μέ τὸν μεγάλο Παῦλο.

● Τό δραμα γιά τό Χριστιανισμό τῆς Εὐρώπης θά γίνη πραγματικότητα καὶ μέ το Λουκᾶ. «Ως δέ το ὅραμα εἶδεν ὁ Παῦλος, εὐθέως ἐξητήσα μεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες δτι προσκέληται ἡμᾶς δὲ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς» (Πράξ. ιστ' 10).

● Ο Παῦλος αἰσθανόταν, δτι ἦταν ἀγγελιαφόρος τοῦ Θεοῦ, πού ἔφερε τή συναρπαστική εἰδησι, δτι ἥλθε δὲ Γιός τοῦ Θεοῦ, πίκησε δλους τούς θεούς τοῦ Ὁλύμπου, καὶ ἡ ἀνθρωπότητα εἶχε ἐμπρός της λαμπρό μέλλον. Σ' αὐτό τό ἔργο συναντᾶ ἔνα ἀπό τούς καλύτερους συνεργάτες.

“Οπως ὁ Χριστός ἀπό τή θάλασσα τῆς Γαλιλαίας ἀλίευσε τούς ψαράδες καὶ τούς ἔκανε ἀλιεῖς ἀνθρώπων, ἀποστόλους, ἔτσι καὶ ὁ Παῦλος ἀπό τή θάλασσα τοῦ Αἰγαίου, πού βρέχεται καὶ ἡ Τροία (ἡ Τρωάδα) ἀλίευσε τό Λουκᾶ, τόν ιατρό, πού θά γινόταν ἀπόστολος, συνεργάτης, δίπλα του μέχρι τοῦ μαρτυρικού του θανάτου.

● Στό λιμάνι τῆς Τρωάδας ἔκαμε τήν ἐπέμβασί Του δὲ ίδιος δὲ Κύριος καὶ ἔφερε μπροστά στόν Παῦλο τό Λουκᾶ, γιατρό ἀπό τήν Ἀντιόχεια, πού δὲ Παῦλος τόν γνώριζε ἀπό κε...

Ἡ συνάντησις αὐτή ἔδωσε ἀποφασιστική στροφή στό ταξιδιωτικό σχέδιο του Ἀποστόλου. Θά μπορούσαμε νά δεχθούμε, δτι ὁ Λουκᾶς εἶχε τότε τό ιατρεῖο του σέ λιμάνια, δπως ἡ Τρωάδα...

Αὐτή ἡ εὐλογημένη συνάντησις ἔγινε μιά ἀπό τί πιό ἀποδοτικές φιλίες στήν ιστορία του Χριστιανισμού.

Χαρακτηρισμός τοῦ Λουκᾶ

Μαζί μέ τόν Παῦλο καὶ στήν πρώτη καὶ στή δεύτερη φυλάκισι του στή Ρώμη. Τρία πράγματα τοῦ ἔλληνα ιατροῦ Λουκᾶ κάνουν ἐντύπωσι:

α) Η ἀγάπη τοῦ Λουκᾶ γιά τά ταξίδια, καὶ ίδιαίτερα γιά τή θάλασσα, πού ἔκαναν τόν Παῦλο νά τόν ἀγαπᾶ περισσότερο. Οι πληροφορίες του στίς Πράξεις ἔχουν πολλούς ναυτικούς δρους.

β) Η συγγραφική τον ίκανότητα. Είχε μόρφωσι ἔλληνική. Είχε δξεῖα παρατηρητικότητα, καὶ ἦταν ἔνα εἶδος χρονογράφου. Τίς πληροφορίες γιά τή ζωή τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τή Γένητσι του μέχρι τήν Ἀνάληψη, τίς συγκέντρωσε ἀπό αὐτόπτες καὶ αὐτήκοους μάρτυρες, ἀπό τόν ίδιο τόν Παῦλο, πού ἦταν θεοδιδαγμένος γιά δλη τήν σωτηριώδη πορεία τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καὶ ἀπό πληροφορίες τοῦ Ἅγιου Πνεύματος.

Τά ἔλληνικά του είναι τά καλύτερα ἀνάμεσα στούς συγγραφεῖς τῆς Καινῆς Διαθήκης. Φαίνεται πώς είχε σπουδάσει στά τρία ἔλληνικά πανεπιστήμια, τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ταρσοῦ. Ποτέ δέν μιλάει γιά τόν έαυτό του, σέ πρωτο πρόσωπο. Πάντοτε μένει μέτα πείνωσι στό περιθώριο.

γ) Τό ἥπιο τοῦ χαρακτήρα του καὶ ἡ εὐγένειά του. Θαυμαστής τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου. Ἀπόστολος τῆς πένινας, δχι τοῦ πινέλλου. Αὐτός δὲ ἥσυχος ἀνθρωπος ἔπρεπε νά γίνη δὲ βιογράφος ἐνός ἀπό τούς πιό νευρώδεις καὶ ζωηρούς ἀνθρώπους, δπως ἦταν δὲ Παῦλος. Μᾶς παρέδωσε δυό ἔργα: Τό ἔνα είναι δὲ πίνακας τοῦ Ἰησοῦ τοῦ «Ναζωραίου, δυνατοῦ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ» (Λουκ. κδ' 19). Τό ἄλλο είναι δὲ πίνακας τῆς Ἐκκλησίας. Χριστός τῶν παραβολῶν καὶ τῶν φτωχῶν, τό Εὐαγγέλιο του! Παῦλος τῶν περιοδειῶν καὶ τοῦ Σταυροῦ κήρυκας, οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων! Τά δυό του θεόπινευστα ἔργα.

Ο Παῦλος γιά τό Λουκᾶ

Ο Παῦλος μνημονεύει τό Λουκᾶ τρεῖς φορές.

● Μία στήν πρός Κολοσσαίς: «'Ασπάζεται ύμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός» (δ' 14). 'Ο Λουκᾶς χαρακτηρίζεται «ἰατρός ὁ ἀγαπητός». Πολλές φορές θ' ἀνακούφιστηκε, ώς ἀνθρωπος ὁ Παῦλος, ἀπό τίς περιποήσεις τοῦ πρωσαπικοῦ του ἰατροῦ, τοῦ Λουκᾶ. 'Ο ἵερος Χρυσόστομος λέει γιά τό ἐγκώμιο τοῦ Λουκᾶ ἀπό τόν Παῦλο: «“'Ασπάζεται ύμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός, ὁ ἀγαπητός”. Ἐγκώμιον καὶ τοῦτο οὐ μικρόν, ἀλλὰ καὶ σφόδρα μέγα, τό Παύλου εἶναι ἀγαπητόν» (Ε.Π.Ε. 22,324). Ξέρεις τί εἶναι νά εἶσαι ἀγαπητός σ' ἔναν Παῦλο;

● Μία στήν ἐπιστολή πρός Φιλήμονα. «'Ασπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου» (στ. 24). Δυό ἀπό τούς τέσσερις εὐαγγελιστές, Μάρκος καὶ Λουκᾶς, κοντά στόν Παῦλο. Τό εὐαγγέλιο, πού ἀργότερα ἔγραψαν, εἶναι τό εὐαγγέλιο πού κήρυξε ὁ Παῦλος.

● Καὶ μία στή Β' πρός Τιμόθεον ἐπιστολή: «Λουκᾶς δέ μόνος μετ' ἐμοῦ». Στή μοναξιά του ὁ γνήσιος συνεργάτης κοντά του, ὁ Λουκᾶς. Τελευταῖος μνημονεύεται ὁ Λουκᾶς. Εἶναι ὁ συνεργός, πού θά σταθῇ δίπλα στό μεγάλο Ἀπόστολο μέχρι τέλους. «Λουκᾶς δέ μόνος μετ' ἐμοῦ» (Β' Τιμ. δ' 11). Θ' ἀμείφητη γι' αὐτή του τήν ἀγάπη. Θά πῆρε τήν πιό συγκινητική εὐχή καὶ εὐλογία ἀπό τόν ὑποψήφιο μάρτυρα. Θ' ἀσπάστηκε τό εὐλογημένο του χέρι τελευταῖος. Θά τούπε: «Πατέρα, τήν εὐχή σου!»

Κοντά στά ἀλλα ἡταν καὶ ἰατρός. 'Ο Παῦλος, λοιπόν, εἶχε κοντά του ἔνα συνεργάτη, πού καὶ τό πνεῦ μα του ἀνακούφιζε καὶ τό σῶμα του ἀνέπαινε ἀπό τούς ποικίλους πόνους. Ἀνθρωπίνως ἀποτελοῦσε μεγάλη παρηγοριά γιά τόν Παῦλο ἡ παρουσία τοῦ Λουκᾶ.

Ο Λουκᾶς ὁ παραστατικός

● 'Ο Λουκᾶς εἶναι ὁ πρῶτος μαρτυρημένος χριστιανός ἐπιστήμονας. Κοσμογυρισμένος.

● Ζωγράφος τοῦ πολυσέλιδου ἀλμυρού, μέ έκαποντάδες παραστάσεις. Τό πλούσιο θεϊκό ἀλμπουμ εἶναι οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (εἶχε ἥδη ζωγραφίσει, περιγράψει, τή θεόπνευστη συλλογή, μέ κεντρικό πρόσωπο τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Εἶναι τό Εὐαγγέλιο του).

● Ἐπό τήν πρώτη συνάντησι Παύλου καὶ Λουκᾶ καὶ ἀπό τήν πρώτη δρᾶστού Παύλου στή Μακεδονία καὶ κατ' ἐπέκτασι στήν Ελλάδα καὶ στόν Εὐρωπαϊκό χῶρο, σημειώνει ὁ Λουκᾶς:

1. Τό δραμα, πού εἶδε ὁ Παῦλος. Παρουσιάζει τό Μακεδόνα καὶ ἀποτυπώνει τόν ἀποστολικό ὄραματισμό. Κάλεσμα τοῦ Θεοῦ. «Διαβάσ εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν» (ιστ' 10). Καὶ συμπληρώνει τόν πίνακά του. Διπλα ἀπό τόν Παῦλο τούς δύο μαθητές, τόν Σίλα καὶ τόν Τιμόθεο. Καὶ βάζει καὶ τόν ἑαυτό του: «Προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι».

2. Η δεύτερη ζωγραφιά του ἔχει χρώμα μπλέ. Σάν νά ζωγραφίζῃ τή θάλασσα. «Ἐύθυνδρομήσαμεν». Μέσα ἀπό τό πλοιο βλέπει τά γαλανά νερά τοῦ Αἰγαίου. Βλέπει τήν ωραία Σαμοθράκη. Βλέπει τή Νεάπολι, τή σημειωνή Καβάλα, καὶ φτάνουν στόν Φιλίππους, σπουδαία πόλι (ιστ' 11-12).

Κάποτε ἀπό τή Μακεδονία ξεκίνησε ὁ νεαρός Ἀλέξανδρος νά ἀνοίξῃ δρόμους στήν Ἀνατολή, δρόμους ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐλληνικῆς γλώσσας. Τώρα ἀπό τήν Ἀνατολή ὅχι μέ πολυάριθμο στρατό, ἀλλά μέ τρεῖς συνεργάτες ξεκινάει ὁ στρατηλάτης τοῦ εὐαγγελίου, ὁ Παῦλος, γιά νά κατακτήσῃ τή Δύση, προσφέροντας τό Χριστιανισμό ὅχι ἀπλῶς τοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλά τῆς σωτηρίας καὶ τῆς Ἀλήθειας.

3. Η τρίτη του ζωγραφιά. Σάν νά ζωγραφίζῃ ἔνα ποτάμι. Ἐθεωρεῖτο τόπος προσευχῆς. Ὁ δημοσιογραφικός του φακός συλλαμβάνει καὶ κάτι γυναικες πού προχωροῦν κι αὐτές γιά προσευχή. Καὶ ἡ ἱερή συνάντησις: «Ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρά ποταμόν οὐ ἐνομίζετο προσευχή εἶναι» (ιστ' 13). Ἀρχίζει τό ἀποστολικό ἔργο. Τό πρῶτο κήρυγμα σέ

έλληνικό ̄δαφος. Σέ μερικές γυναικες. «Καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξί» (ιστ' 13).

4. Τό τέταρτο σκηνικό. Ἐδῶ σάν νά χρησιμοποιῆ ὁ θέοπνευστος κάλαμός του κόκκινο χρῶμα. Ζωγραφίζεται μιά ἀρχόντισσα. Τή λένε Λυδία. Πορφυροπώλις ἦταν. Πουλοῦσε δηλαδή τά πανάκιβα τήν ἐποχή ἐκείνη κατακόκκινα χρώματα πού ̄βαφαν τά ύφασματα. «Λυδία ἡ πορφυροπώλις».

Σέ λίγο ἡ Λυδία μαζί μ' ὅλο τό σπίτι της θ' ἀγαπήσῃ ἄλλο κόκκινο χρῶμα. Καταπόρφυρος ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ. Κατακόκκινο τό Αἴμα τό λυτρωτικό. Βαπτίζεται στό δνομα Ἐκείνου, πού ἦταν ὁ βαπτισμένος στό Αἴμα τῆς Καινῆς Διαθήκης (Μάρκ. ι' 38).

Ο Χριστός δέν είναι πορφυροπώλης· δέν πουλάει κόκκινο ύφασμα. Φόρεσε βέβαια τό πρώι τοῦ Πάθους «πορφυροῦν ἴματιον» (Ιωάν. ιθ' 2), πού Τοῦ τό ̄βαλαν ἐμπαικτικά. Ο Χριστός είναι ἀληθινά ὁ Πορφυρός, πού πλένει στό κόκκινο Αἴμα Του ὅλες τίς ἀμαρτίες τοῦ κόσμου. «Ἐπλυναν τάς στολάς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτάς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου», λέει ὁ Ιωάννης στήν Ἀποκάλυψι (ζ' 14).

Ἡ πορφύρα τῆς Λυδίας ἦταν ἀκριβό ύλικο. Μά πολύ πιό ἀκριβό τό καταπόρφυρο Αἴμα τοῦ Χριστοῦ, πού προσφέρθηκε ως λύτρο γιά γιά τή σωτηρία μας.

5. Τό πέμπτο καὶ τελευταῖο σκηνικό. Τρία ἀνοίγματα παρουσιάζει ὁ Λουκᾶς στίς Πράξεις.

• Τό ἔνα τό ̄καινε ὁ Κύριος. "Ανοιξε τήν καρδιά τῆς Λυδίας νά προσέχη σ' ὅσα κηρύγτει ὁ Παῦλος καὶ νά ὑποδεχτή τόν Κύριο. «Ο Κύριος διήνοιξε τήν καρδίαν τῆς Λυδίας προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπό τοῦ Παύλου» (Πράξ. ιστ' 14)

• Τό δεύτερο ἀνοίγμα: "Ανοιξε τό στόμα της ἡ Λυδία καὶ ὠμολογοῦσε. Ἐγινε ἵεραπόστολος.

• Τό τρίτο ἀνοίγμα: "Ανοιξε τό σπίτι της ἡ Λυδία. Μέ σεμνότητα καὶ συστολή παρακαλεῖ: «Ἐί κεκρίκατέ με πιστήν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τόν οἴκον

μον μείνατε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς» (ιστ' 15). Στό σπίτι τῆς Λυδίας φιλοξενεῖται ἡ πρώτη χριστιανική Ἐκκλησία τῶν Φιλίππων, τῆς Ἐλλάδος, τῆς Εὐρώπης. Παῦλος καὶ οἱ τρεῖς συνεργάτες του, Σίλας, Τιμόθεος καὶ ὁ Λουκᾶς. Εὐλογημένο τό σπίτι, πού φιλοξενεῖ τό Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ!

Γιατί ἀγαπᾶμε τό Λουκᾶ!

Ἐνα ἐπίθετο καὶ μέ μία παράκλησις.

• Τό ἐπίθετο είναι τοῦ Παύλου: Σᾶς χαιρετᾶ, λέει ἀπό τή φυλακή, Λουκᾶς ὁ ἱατρός, ὁ ἀγαπητός. Στόν Παῦλο πολύ ἀγαπητός, κάτι πού θυμίζει τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γιά τόν Ιωάννη (Κολ. δ' 14).

'Αγαπητός! Τοῦ ἀξίζε. Τοῦ είχε δείξει ὁ Λουκᾶς τόση ἀγάπη. Πολλές φορές θά πρόσφερε τίς ἱατρικές του ὑπηρεσίες καὶ ἀνακουφίσεις στό τραυματισμένο ἀπό τούς ραβδισμούς, τίς ἀλυσίδες, τούς ξυλοδαρμούς, τά βασανιστήρια σῶμα τοῦ Παύλου. Τά στίγματα, τά ματωμένα παράστημα στό σῶμα τοῦ Παύλου δέν ̄φερναν μόνο τή σφραγίδα τῆς κακίας τοῦ κόσμου ̄φερναν καὶ τή σφραγίδα τῆς ἀγάπης τοῦ προσωπικοῦ του ἱατροῦ, τοῦ Λουκᾶ, πού ἔναντι ἀπό τά στίγματα, ἀπό τίς πληγές θά προσπαθοῦσε νά τίς περιποιηθῇ. Μεγάλε Λουκᾶ!

• Σέ ἀγαπᾶμε, Λουκᾶ, γιατί ἀγάπησε τόν ἀγαπητό μας Παῦλο.

• Σέ ἀγαπᾶμε, Λουκᾶ, γιατί ἀκολούθησε τό μεγαλοπτέρυγο ἀετό Παῦλο στίς περισσότερες ἱεραποστολικές του πτήσεις.

• Σέ ἀγαπᾶμε, Λουκᾶ, γιατί πρό παντός ἀγάπησε τόν Κύριό μας καὶ βρῆκες τήν εὐκαιρία νά γράψης τό Εὐαγγέλιο, τό τρίτο στή σειρά.

• Στίς παραβολές, πού διασώζεις, τονίζεις τή σπλαχνικότητα, τήν ἀγάπη, τή συγχωρητικότητα τοῦ Σωτῆρος μας Ιησοῦ Χριστοῦ. Σέ ἀγαπᾶμε γιά ὅλες τίς παραβολές, μά πιό πολύ γιά ἐκείνην, πού φανερώνει τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στό φτωχό Λάζαρο, καὶ γιά ἐκείνην, πού

Νέα κηρουκτική και κατηχητική περίοδος

Σπορά τοῦ λόγου

Πομποί - Δέκτες

H σχέσις μας μέ τό Χριστό ξεκινᾶ ἀπό τήν υποδοχή τοῦ λόγου . Ἡ Ἐκκλησία ἔχει πομπούς καὶ δέκτες. Πομποί εἰναι οἱ κήρυκες, οἱ διδάσκαλοι τοῦ Εὐαγγελίου. Δέκτες οἱ ἀκροατές. Δέν εἶναι ἀπόλυτη βέβαια ἡ διάκρισις αὐτῆς. Διότι ὁ πομπός λειτουργεῖ καὶ ὡς δέκτης. Ό κήρυκας γίνεται πρῶτα δέκτης τοῦ λόγου, τοῦ θείου φωτισμοῦ, τῆς εἰδιδείχνει τήν ἀγάπη τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

• Ἐσύ Παῦλε, κάνε νά γίνη γιά μᾶς ὁ Λουκᾶς ὁ ἀγαπητός. Καί σύ, Λουκᾶ, κάνε νά γίνη ὁ Παῦλος ὁ ἔρωτάς μας. Καί σεις μαζί καί οἱ δύο, Παῦλε καὶ Λουκᾶ, κάντε νά γίνη ὁ Χριστός μας ἡ ἀγάπη τῆς Ἀγάπης, ὁ Ἀγαπητός Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ παλμός καὶ ἡ λαχτάρα μας νά Τόν συναντήσουμε γρήγορα.

• Ἐκεῖνος ὁ Μακεδόνας παρακάλεσε: «Διαβάσ εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν». Καί μεῖς παρακαλᾶμε σήμερα, πού ἔχουμε ἀνάγκη βοηθείας καὶ παραμυθίας, ἐνισχύσεως καὶ στερεώσεως, σήμερα πού ἔχουμε ἀνάγκη νά περάσῃ ἀπό τά σοκάκια τοῦ μναλοῦ μας καὶ ἀπό τίς ἀρτηρίες τῆς καρδιᾶς μας ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἐλάτε! Διαβάσ, Παῦλε, ἔλα καὶ πάλι στήν πατρίδα μας! Νά εὐαγγελισθῆς «Χριστόν ἐσταυρωμένον». Καί σύ, Λουκᾶ, πάρε τό εὐαγγέλιο σου καὶ ἔλα. Διαβάσ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, βοήθησέ μας.

Μεριάστε νά περάση, τό εὐαγγέλιο.

Μεριάστε νά περάσουν οἱ ἄγιοι τῶν Πράξεων.

Μεριάστε νά περάση ὁ Παῦλος, νά μᾶς φέρη τόν Ἀγνωστο Θεό. Ἀμήν.

'Αρχιμ. Δανιήλ Γ. Αεράκης

κῆς κλήσεως, τῆς πατερικῆς σοφίας. Καὶ ὑστερα μετά φόβου καὶ τρόμου ἐμφανίζεται ὡς πομπός, ὡς ἀναμεταδότης τῶν οὐρανίων μυστηρίων καὶ μηνυμάτων. Καὶ οἱ δέκτες, οἱ ἀκροατές, μέ τή σειρά τους γίνονται καὶ αὐτοί μικροί, ἀνεπίσημοι πομποί τῶν ὅσων ἄκουσαν. «Ἄ ἥκουσας, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἴκανοί ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι» (Β' Τιμ. β' 2).

• Δύσκολο, διότι οἱ συνάξεις τοῦ λόγου τείνουν νά ἐπικαλυφθοῦν ἀπό ἄλλες θρησκευτικές πράξεις καὶ... εἰσπράξεις.

• Δύσκολο, διότι ἡ γλῶσσα τῆς ἐποχῆς μας δέν ἐκφράζει, ὅπως ἐπιβάλλεται, τήν Ἀλήθεια.

• Δύσκολο, διότι πολλά παράσιτα παρεμβάλλει ὁ Σατανᾶς.

Ο λόγος τοῦ Θεοῦ ἀδυνατίζεται σήμερα:

• Ἀπό τή ζωή τοῦ κήρυκος καὶ τῶν ἀκροατῶν, ὅταν αὐτή δέν εἶναι συνέπεια καὶ συνέχεια τοῦ λόγου.

• Ἀπό τή ραθυμία τοῦ ὀμιλοῦντος, ὅταν δέν κοπιάζῃ νά βρίσκη πάντοτε τήν κατάλληλη λέξη, τήν κατάλληλη εἰκόνα, ἄλλα καὶ τόν κατάλληλο τρόπο σερβιρίσματος τοῦ λόγου, ὥστε ν' ἀνοίξῃ τήν ὁρεξί τῶν ἀκροατῶν.

• Ἀπό τόν ποικίλο «αἰρετικό» λόγο, πού προκαλεῖ σύγχυσι στίς ψυχές.

• Καὶ ἀπό τούς «γραώδεις μύθους» (Α' Τιμ. δ' 7), γιά τούς ὅποίους μιλάει ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ πού δυστυχώς σ' αὐτούς ἀρέσκονται πολλοί. Δηλαδή, ἐπαναπάντοται σέ θρησκευτικά φτωχά πραγματάκια, κάποτε καὶ σέ παραμυθάκια!

Βαρύ τό ἔργο, ν' ἀποσπασθοῦν οἱ ἀκροατές ἀπό τά πεζά καὶ ἄχρηστα, ἔστω κι ὃν καλοῦνται θρησκευτικά, καὶ

νά άδηγηθούν στό λόγο ἐκεῖνο, πού με - γάφωνο ἔχει τό Σταυρό καί ἡχεῖ ο τήν Άναστασι !

Άναγνώσματα - παραγγέλματα

Άναγκαιος ό λόγος τοῦ Θεοῦ. Γ' αὐτό καί ὁ λειτουργός προτρέπει: «Πρόσχωμεν! Σοφία· πρόσχωμεν!»

• Όσα διαβάζονται κατά τή λειτουργική σύναξι, καί μάλιστα τά λεγόμενα «Άναγνώσματα», ό Απόστολος καί τό Εὐαγγέλιο, δέν ἀποτελούν μουσικά κομάτια πρός τέρψι τῆς ἀκοῆς. Εἶναι οὐράνια μηνύματα. Λέγονται ώς παραγγέλματα, πού πρέπει νά ἔκτελεσθούν.

• Όσα διαβάζονται στό Ναό δέν εἶναι μόνο γιά θαυμασμό. Εἶναι καί γιά μίμησι. Δέν ἀνήκουν μόνο «τῷ καιρῷ ἐκείνῳ». Δέν λέγονται μόνο γιά λόγους ίστορικούς, γιά νά δοῦμε τί ἔπραξε ό Χριστός, πῶς ἐνήργησαν οἱ Απόστολοι στήν ἐποχή τους. Λέγονται, καί γιά νά πληροφορηθούμε τί θά πράξουμε ἐμεῖς.

• Όσα διαβάζονται στό Ναό, καί μάλιστα ό Απόστολος καί τό Εὐαγγέλιο, ἀποτελούν τόν καθρέφτη, γιά νά καθηρεφτίζωμαστε καί νά ρυθμίζουμε τή ζωή μας. Τά λόγια τοῦ Κυρίου καί τῶν Αποστόλων εἶναι ὀδηγός δικός μας· κώδικας τῆς καθημερινῆς μας συμπεριφορᾶς.

• Τά φάρμακα δέν δίδονται γιά νά τά βλέπουμε καί νά τά θαυμάζουμε. Προσφέρονται, γιά νά τά χρησιμοποιούμε. Φάρμακο ψυχῆς εἶναι τό θεόπνευστο Άναγνωσμα, ό Απόστολος ή τό Εὐαγγέλιο. Άν τό δεχθούμε δύλοι, τότε θά θεραπευθή τό κοινωνικό σῶμα. Άν ζήσουμε τό Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ καί μιηθούμε τή ζωή τῶν Αποστόλων, θά μεταμορφωθούμε ώς πρόσωπα καί ώς κοινωνία.

Τό δέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς

Άναγκαιος ό λόγος τῆς Γραφῆς, τῶν θείων Άναγνωσμάτων. Τόσο πολύ, ὥστε ό Απόστολος Παῦλος, ἀποχαιρετώντας τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου στή Μίλη το, φεύγοντας ἐμπιστεύεται τούς ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας, τούς πιστούς, τά

πνευματικά του τέκνα, στό λόγο τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι αἰώνιος καί συνεχῶς προσφέρεται διά μέσου τῆς Ἐκκλησίας, διά μέσου τῶν θεοφόρων Πατέρων, πού εἶναι κυρίως ἐρμηνευτές τῶν Γραφῶν. Λέει συγκεκριμένα ό Παῦλος: «Καί τά νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καί τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καί δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν» (Πράξ. κ' 32).

Σποριάς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ό ἀπόστολος Παῦλος. Κουράστηκε ὅσο κανένας ἄλλος γιά τό λόγο τοῦ Εὐαγγελίου, γιά τή διατήρησι τῆς «ὑγιαινούσης διδασκαλίας» (Α' Τιμ. α' 10), γιά τή μή ἀλλοίωσι τοῦ κηρύγματος.

Άν ή πνευματική ζωή εἶναι ἔνα δέντρο, τότε θά μπορούσαμε νά πούμε:

• Σ πόρος εἶναι τό κήρυγμα, γραπτό καί προφορικό. «Ο σπόρος ἐστίν ό λόγος τοῦ Θεοῦ» (Λουκ. η' 11). Ή μελέτη τοῦ λόγου, τῆς Ἅγιας Γραφῆς, ἀπό τούς πιστούς συμπληρώνει ἡ συνεχίζει τή σπορά τῶν προφορικῶν κηρυγμάτων. Ή πνευματική σπορά δέν ἔχει ἐποχές.

• Θά φυτρώσῃ ό σπόρος; Γιά νά φυτρώσῃ χρειάζεται πότισμα. Τό πότισμα εἶναι τά δάκρυα τῆς προσευχῆς. Ής μή λησμονούμε τά δάκρυα, πού συνώδευαν τή νουθεσία τοῦ Παύλου. «Γρηγορεῖτε -λέει- μνημονεύοντες, ὅτι τριετίαν νύκτα καί ἡμέραν ούκ ἐπαισάμην με τά δάκρυάν νουθετῶν ἔνα ἔκαστον» (Πράξ. κ' 31).

Από ποιά αἵτια ἔκλαιγε ό Απόστολος Παῦλος; Άπο τόν ἀγώνα του, ἀπό τόν πόνο του, ἀπό τήν ἀγωνία του, ἀπό τήν ἀγά-

Ημερολόγιο 2018

Κυκλοφορεῖ τό ήμερολόγιο τοῦ Συλλόγου μας γιά τό έτος 2018. Αφιερωμένο στή Μετάνοια, τήν πρώτη ἀνάγκη. Τιμάται 1 εύρω. Γιά περισσότερα (πάνω ἀπό 50) γίνεται 30% ἔκπτωσις.

Τηλ.: 2103212713 - 2109765440.

πη του. Φοβόταν, μήπως σπείρη δ Σατανᾶς τά ζιζάνια τοῦ αἰρετικοῦ του λόγου. Ἀγωνιοῦσε νά μή μαραθῆ τό δέντρο του λόγου, νά μή πάη χαμένη μιά ψυχή. Καὶ γιά τή δική μας ψυχή, ἀλλά καί γιά τίς ψυχές τών ἄλλων ἀπαιτεῖται προσευχή μετά δακρύων. Τό νά θέλουμε θαύματα χωρίς προσευχή, μοιάζει μέ τό νά θέλουμε λουλούδια χωρίς συγχό πότισμα: «Ἄδιαλείπτως προσεύχεσθε» (Α' Θεσ. ε' 17).

● Θά μεγαλώσῃ τό δεντράκι, ἀλλά θά χρειαστῇ προφύλαξις. Καί προφύλαξις εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Παράδοσις. Εἶναι οἱ θεοφόροι Πατέρες. Οἱ Πατέρες διαφύλαξαν ἀγνό τό σπόρο του λόγου. Ἐπομένως δέν ἀρκεῖ διάλογος τῆς μελέτης τῆς Γραφῆς. Απαιτεῖται καὶ διάλογος τῆς Πατερικῆς ἔρμηνείας τῆς Γραφῆς.

● Θά μεγαλώσῃ τό δεντράκι, ἀλλά γιά ν' ἀποδώσῃ θέλει καὶ λίπασμα. Καί τό λίπασμα εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη. «Δεῖξόν μοι τήν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου», λέει διάλογος δέντρου (Ιακ. β' 18). Λόγος, πού μένει μόνο στο νοῦ καὶ δέν κατέρχεται στήν καρδιά, εἶναι ἐγκεφαλικός λόγος· εἶναι μιά φιλολογία, μιά ἀνθρωπίνη ρητορεία. Δέν εἶναι συγκίνησις. Εἶναι ἵσως θεωρητική πίστις· δέν εἶναι πρᾶξις. Ο λόγος κατακτᾷ τό νοῦ, συγκλονίζει καὶ μεταφράζεται σέ ἐμπρακτη ἀγάπη. Ο λόγος εἶναι Ἀγάπη. Η Ἀγάπη εἶναι Αἴμα.

Ο ὥρθόδοξος λόγος ὑπάρχει κίνδυνος νά παραμείνη ἔνας θαυμασμός μόνο τοῦ παρελθόντος καὶ ὅχι κίνητρο τῆς πορείας μας γιά τό μέλλον. Μπορεῖ νά μιλάμε μόνο γιά θαύματα τοῦ τότε καὶ ὅχι γιά προεία τοῦ σήμερα καὶ γιά δυνατό μήνυμα τοῦ αὔριο πρός διό τόν κόσμο.

● Θά μεγαλώσῃ τό δεντράκι, ἀλλά θά χρειαστῇ κλάδε μα. Βρίσκονται πολλά ἄχρηστα καὶ βλαβερά πάνω μας. Καρκινώματα τῆς ἀμαρτίας πάνω στό δέντρο τῆς θρησκευτικῆς μας ζωῆς. Σκουλήκια, πού κατατρώνε τό ἐσωτερικό τῆς ψυχῆς μας. Ὅσα ἄχρηστα καὶ βλαβερά καὶ βρώμικα ἀναφύονται στή ζωή μας, τά ἀφαιρεῖ διέξο μοι λόγη σις. Βεβαιώνει δι προφητικός λόγος: «Ἡξει ἐκ Σιών δι ρύ

μενος... Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τάς ἀμαρτίας αὐτῶν» (Ρωμ. ια' 26-27).

“Ολα τά ἀμαρτήματα συγχωροῦνται κατά τήν ἔξομολόγησι. Ποιά ἀμαρτία εἶναι μεγαλύτερη ἀπό τή Σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ; Καί ὅμως, μετά τήν Πεντηκοστήν ρωτᾶνε οἱ σταυρωτές τούς Ἀποστόλους: «Τί ποιήσομεν, ἀνδρες ἀδελφοί;». Καί ὁ Πέτρος δείχνει τό μοναδικό, ἀλλά καὶ δυναμικό τρόπο σωτηρίας, πού εἶναι ἡ ἐμπρακτη μετάνοια: «Μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἔκαστος ὑμῶν ἐπί τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἀφεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τήν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Πράξ. β' 37-38).

● Θά μεγαλώσῃ τό δέντρο. Άλλα θέλει στερέωμα. Στό τρυφερό δεντράκι θέτουμε δίπλα κάτι, πού στηλώνεται, ώστε νά παραμένῃ ὅρθιο. ”Ορθιοι καὶ ἀλγιστοι παραμένουν οἱ πιστοί, ὅταν εἶναι ἐνωμένοι μέ τόν παντοδύναμο Χριστό. Καὶ ἡ ἐνωσις γίνεται μέ τή θεία Κοινωνία.

Τό ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος: «Ο τρώγων μου τήν σάρκα καὶ πίνων μου τό αἷμα, ἐν ἐμοί μένει, κάγω ἐν αὐτῷ» (Ιωάν. στ' 56). Λόγος καὶ Αἴμα. Γραφή καὶ θεία Κοινωνία, τά κατ' ἔξοχήν θεϊκά μέσα, πού δυναμώνουν καὶ ἐδραιώνουν τόν πιστό.

● Τελικά ποιο εἶναι τό κέρδος; Ποιός εἶναι ὁ καρπός τοῦ δέντρου τῆς πνευματικῆς ζωῆς; Ἐνας καὶ ἀδιαπραγμάτευτος: Η σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. «Τό λογικόν καὶ ἀδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν» (Α' Πέτρο. β' 2).

π. Δ. Α.

Tά χηρούγματα του π. Δανιήλ Αεράκη

Τήν Κυριακή τοῦ Σπορέως, 15 Όκτωβρίου, ἀρχίζουν τά κηρύγματα τοῦ Ἱεροκήρυκος ἀρχιμ. Δανιήλ Αεράκη:

- Χριστοκοπίδου 12 (Ψυρρή), Κυριακή 7.00 μ.μ.
- Στό Πνευματικό Κέντρο, Ἐθν. Αντιστάσεως 103-Αριστοτέλους 12, Μπραχάμι, Κυριακή 11,30 π.μ.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Λόγος και ἀναγνώσματα

Ο λοι οι ἄνθρωποι σώζονται μέ τό λόγο τοῦ Θεοῦ; Ἀσφαλῶς ὅχι. Ἄλλοι ἀνοίγουν τά μάτια, ἄλλοι τά κλείνουν. Ἄλλοι ἀνοίγουν τά παράθυρα, ἄλλοι τά κλείνουν. Ἄλλοι ἀγαποῦν τό φῶς, ἄλλοι προτιμοῦν τό σκοτάδι. Στό ὑλικό φῶς οἱ λίγοι εἶναι σκοταδιστές. Στό πνευματικό ὅμιλος φῶς συμβαίνει δυστυχῶς τό ὄλως ἀντίθετο. Πολλοί, οἱ περισσότεροι, ἐπιμένουν νά εἶναι οἱ σκοταδιστές.

Γιατί ἄραγε οἱ πολλοί δέν θέλουν τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ;

- Μήπως δέν ἐκπλήσσονται ἀπό τό μεγαλεῖο του, ἀπό τή μοναδικότητά του, ἀπό τό ἀσύγκριτο φῶς του; Πιθανόν θεωρητικά νά δέχωνται τό φῶς, ἄλλα δέν τό ὑποδέχονται. Παρουσιάζονται ἀρνητές τοῦ φωτός, διότι πρακτικά δέν τούς συμφέρει ἡ ζωὴ τοῦ φωτός. Προτιμοῦν τά πονηρά ἔργα τοῦ σκότους. «Αὕτη ἐστίν ἡ κρίσις, ὅτι τό φῶς ἐλήλυθεν εἰς τόν κόσμον, καὶ ἦγάπησαν οἱ ἄνθρωποι τό σκότος μᾶλλον ἢ τό φῶς· ἦν γάρ πονηρά αὐτῶν τά ἔργα. Πᾶς γάρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τό φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρός τό φῶς, ἵνα μή ἐλεγχθῇ τά ἔργα αὐτοῦ» (Ιωάν. 3,19-20).

- Μήπως δέν προσφέρεται ὁ λόγος ἐλκυστικός; Δυστυχῶς παρατηροῦμε ἀδιαφορία στήν ἐπιμέλεια τοῦ κηρύγματος. Δέν μελετοῦμε. Δέν ψάχνουμε νά βρίσκουμε νέους τρόπους προσφορᾶς καὶ νέα θέματα ἀναφορᾶς τοῦ λόγου. Ὁ Ἰδιος, ὁ αἰώνιος λόγος, πρέπει νά σερβίρεται μέ νέους τρόπους, μέ σύγχρονη γλώσσα καὶ γιά τίς νέες ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου.

- Μήπως δέν συναισθανόμαστε ὡς Μητέρα Ἐκκλησία, ὅτι τά παιδιά μας πεινᾶνε; Ἄν δέν τούς προσφέρουμε ἐμεῖς τό λόγο τῆς Ἀλήθειας, θά καταφύγουν στά ἀχυρα τῆς ψεύτικης ζωῆς.

Ο λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι τροφή, ἀπολύτως ἀπαραίτητη γιά τή συντήρησι καὶ τήν αὔξησην τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Καί ὁ ἐστιάτορας τοῦ λόγου, ὁ κήρυκας, λαμβάνει πάντοτε ὑπ' ὄψιν τήν ἰδιοσυγκρασία τῶν ἀκροατῶν, τίς ἀδιαιτερότητες, τήν ἡλικία, τόν καιρό, τίς ἀνάγκες. Στήν Πεντηκοστή «ῆκουον εἰς ἔκαστος τή ἴδια διαλέκτῳ τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. β' 6. 11)..

- Ο κήρυκας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ διάκονος, ὅχι ὁ παραγωγός τοῦ λόγου. Δέν προσφέρει δικό του λόγο, ἄλλα μεταδίδει τό λόγο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τόν ἀποκεκαλυμμένο. Δέν ἐπιτρέπεται νά ἀφήνη μέ «κάλυμμα» τό λόγο τοῦ Θεοῦ, ἄλλα καὶ δέν ἔχει τήν ἀφέλεια νά τόν ἀποκαλύπτῃ ἀπρόσεκτα.

Ο κήρυκας δέν προσφέρει λογάκια, ἀποκυήματα τῆς διανοίας του, ἄλλα διακονεῖ τόν ἀσύγκριτο καὶ ἀναλλοίωτο λόγο, ὅπως τόν «σάρκωσε» ὁ σαιρακωμένος Θεός Λόγος. Ἀς σπείρεται ὁ λόγος, ὅπως πρέπει καὶ ἀπό κεῖ καὶ πέρα καθένας κάνει τήν ἐπιλογή του. Λέει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐ πατήρ τοῦ λόγου ὁ κήρυξ, ἄλλα διάκονος. Οὐ γάρ αὐτός ἔτεκε τά εἰρημένα, ἄλλα αὐτός διηρκόνησε τοῖς εἰρημένοις» (Ε.Π.Ε. 26,332). Με τά φρασις: Ο κήρυκας δέν εἶναι πατέρας τοῦ λόγου, ἄλλος εἶναι διάκονος τοῦ λόγου. Δέν γέννησε ἐκεῖνος τά ὅσα λέει, ἄλλος ἐκεῖνος διακόνησε τά λόγια πού ἄκουσε καὶ εἶπε.

● Η **ἐπιλογή** δέν είναι τοῦ Θεοῦ. Η **ἐκλογή** είναι τοῦ Θεοῦ. Η ἐπιλογή είναι τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκλέγει ὁ Θεός ἐκείνους, πού οἱ ἴδιοι ἔχουν πρώτη ἐπιλογή τους τόν Θεό. Ἔτσι ἔξηγεῖται, πῶς ὁ Κύριος ἀντιδιαστέλλει τοὺς δικούς Του ἀπό τους ἄλλους, τούς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου. «Πάτερ, ἐγώ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλά περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσίν» (Ιωάν. 17,9).

Η **ἀγάπη** τοῦ Χριστοῦ είναι βεβαίως γιά ὅλους. Ἀνάλογα ὅμως μέ τή στάσι τοῦ ἀνθρώπου είναι καί ἡ συνέχεια τῆς προσφορᾶς τῆς ἀγάπης. Τό **εἰσιτήριο** προσφέρεται σέ ὅλους. Ἀλλά μόνο ὅσοι δέχονται τὸ εἰσιτήριο ταξιδεύουν.

● Η Ἐκκλησία μᾶς προσφέρει τὸ δῶρο τοῦ **λόγου τοῦ Θεοῦ**, μαζί μέ τό ἄλλο Δῶρο, τὴν **Θεία Κοινωνία** σέ κάθε θεία Λειτουργία. Η Ἱερουργία τοῦ λόγου (Ρωμ. 15,16), ὡς ἐκκλησιαστική πρᾶξις, είναι ἐνσωματωμένη στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας. Δέν νοεῖται προσκαρτέρησις τῆς «**κλάσεως τοῦ ἄρτου**», δηλαδή, τῆς μετοχῆς στή θεία Κοινωνία, χωρίς τήν προσκαρτέρησις τῆς διδαχῆς τῶν Ἀποστόλων (Πράξ. 1,14).

Ίδιαίτερα χρειάζεται προσοχή στά Ἀποστολικά ἀναγνώσματα, πού τείνουν νά γίνουν ἄγνωστος, περιφρονημένος, ἀκατανόητος λόγος.

● Τά Ἀποστολικά ἀναγνώσματα συνδέουν ἀπ' εὐθείας μέ τήν **Ἀποστολική Ἐκκλησία**, μέ τήν ἀποστολική ζωή, μέ τήν ἀποστολική διαδοχή καί διδαχή, μέ τήν ἀποστολική ἀγάπη.

Δυστυχῶς ἡ κατανόησις τῶν Ἀποστολικῶν ἀναγνωσμάτων δέν είναι πάντοτε ἐφικτή.

- Καί διότι τά νοήματα είναι **δύσκολα**, «δυσνόητα» (Β' Πέτρ. 3,16).
- Καί διότι ἡ **προσοχή** τῶν ἀκροωμένων είναι στίς ἡμέρες μας μειωμένη.
- Καί διότι ὁ τρόπος «ἀναγνῶσεως» δέν βιοθάει στήν πρόσβασι τῶν πιστῶν στόν παράδεισο τῶν θείων νοημάτων. Στίς περισσότερες περιπτώσεις ἡ «ἀνάγνωσις» τοῦ Ἀποστόλου δέν είναι ἀνάγνωσις. Οἱ «ἀναγνώσκοντες» μεταβάλλουν τόν Ἀπόστολο ἀπό προσφερούμένη πνευματική τροφή σέ ἐπίδειξι **μουσικότητας** καί φωνητικῆς ἵκανότητας.

Ἔτσι ὅμως, ἄθελα ἵσως λέγονται δύο ψέματα. Τό ἔνα τό λέει ὁ ἀναγνώστης. Προαναγέλλει π.χ.: Πρός Ἐφεσίους ἐπιστολῆς Παύλου τό **ἀνάγνωσις μαλισταριά!** Μά, εὐλογημένε, γιατί λές ψέματα; Ἔσύ τό ἀνάγνωσμα, τήν ἀνάγνωσι, τήν ἔκανες φάλση, καί μάλιστα μακρόσυρτο καί ἐπιδεικτικό. Ρώτησες τόν ἀπόστολο Παύλο, ἀν θέλη νά τοῦ θάψης τά σωτηριώδη λόγια στή δική σου μουσική μανία;

Τό ἄλλο ψέμα τό λέει ὁ εὐλογῶν τόν ἀναγνώστη, ὁ λειτουργός: «Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγνῶντι! Μά δέν ἀνέγνωσε, δέ διάβασε προσεκτικά καί κατανοητά. Τραγούδησε ἔνα θεόπνευστο κείμενο!

● Καί διότι ὁ **λόγος τῶν κηρύκων** σπανίως ἀσχολεῖται μέ θεολογική καί πρακτική ἀνάλυση τοῦ Ἀποστόλου.

Η Ἁγία Γραφή, κατά τόν ίερό Χρυσόστομο, είναι **χρυσωρυχεῖο** (Ε.Π.Ε. 26,372). Οσο σκάβεις, τόσο βρίσκεις καί καινούργια κοιτάσματα χρυσοῦ. Δέν ἔξαντλεῖται ποτέ ἡ ἀνάλυσις τῶν θείων νοημάτων, δταν μάλιστα αὐτή προσφέρεται στό σύγχρονο ἀνθρωπο καί ἐγγίζει τή σημερινή πραγματικότητα.

Γένεσις με τὸν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙСΤΟΛΗ Τά παρά φύσιν... θριαμβεύουν!

Ρωμ. α΄ 25-27

Θρησκευτική διαστροφή (στ. 25)

Ἡίστευαν στά παραμύθια οἱ ἄρχαιοι. Παραμύθι, δηλαδή, ἀνύπαρκτη πραγματικότητα, ψέμα, εἶναι καὶ ὅταν ἀντιστρέψης τούς δρους τῆς φύσεως. Τό φυσικό εἶναι νά λατρεύεις τὸν Κτίστη, ὅταν βλέπεις τὰ κτίσματα. Τό παρά φύσιν εἶναι νά λατρεύεις τὰ κτίσματα καὶ νά περιφρονής τὸν Κτίστη. Αὐτό, πού εἶναι τόσο ἐξώφθαλμα ἀνόντο καὶ διεστραμμένο, γιά τούς εἰδωλολάτρες ἥταν κατεστημένο. Καὶ δοῦ μόνο γιά τούς Ἑλληνες. Γιά δόλους τούς λαούς.

Ο λαός τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰσραὴλ, ἥταν περικυκλωμένος ἀπό λαούς εἰδωλολάτρικούς. Καὶ δοῦ ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσραὴλ ἥταν ὁ ἀγώνας νά διατρηθῇ ἡ λατρεία τοῦ ἀλληθινοῦ Θεοῦ καὶ νά μή συσχηματισθοῦν καὶ οἱ Ἰσραηλίτες μέ τούς εἰδωλολάτρες. Ο προφητικός λόγος ἥταν καυστικός γιά τὴν ἀποστασία καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ, πού διωλίσθαινε στίν εἰδωλολατρία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οἱ Τρεῖς Πάιδες. Σέ ἐποκή, πού καὶ ὁ λαός τοῦ Ἰσραὴλ προσκυνοῦσε τὰ εἴδωλα, τὰ τρία παλληκάρια παραμένουν ἀλύγιστα. Δέν προσκυνοῦν «τίν εἰκόνα τὴν χρυσῆν» τοῦ Ναβουγοδονόσορος, τό εῖδωλο τῆς ἔξουσίας. «Οὐκ ἐλάτιρευσαν τίν κτίσιν οἱ θεόφρονες, παρά τὸν Κτίσαντα...».

Η θρησκευτική διαστροφή είσχωρει καὶ στὸν ἀγιώτατο χῶρο τῆς Ἔκκλησίας. «Ἄν ο διάβολος εἰσχώρησε στὸν παράδεισο τῆς Ἐδέμ, γιατί ἀποροῦμε, ἂν διολισθαίνει καὶ στὸν παράδεισο, πού λέγεται Ἐκκλησία; Τό βασικό του ἔργο ή διαστροφή, ή σατανική «μεταλλαγή». Ν' ἀλλάξῃ ρόλους. Τά δευτερεύοντα τά κάνει πρωτεύοντα καὶ τά πρωτεύοντα τά ύποτιμα ὡς δευτερεύοντα. Δίνεται τόση σημασία σέ ἐπουσιώδη θρησκευτικά ἀντικείμενα καὶ πράξεις, ὡστε νά μιλᾶμε γιά «βδελύγματα ἐν τόπῳ ἀγίῳ» (Ματθ. κδ' 15).

Ο, τιδήποτε σκεπάζει τό θαυμασμό καὶ τί λα-

τρεία τοῦ Χριστοῦ, εἶναι εἴδωλο. Ὁ, τιδήποτε προβάλλεται περισσότερο ἀπό τό Χριστό, εἶναι εἴδωλο.

Από τή θρησκευτική ἐκτροπή καί διαστροφή ὁ μόνος φυσικά, πού δέν βλάπτεται καί δέν θίγεται, εἶναι ὁ Θεός. Αὐτός παραμένει «εὐλογητός εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν» (στ. 25). Ἄν μποροῦν νά βλάψουν ἢ ν' ἀλλοιώσουν τὸν ἥλιο ὅλα τὰ φτυσίματα τοῦ κόσμου ἢ ἀκόμη ή προσοχή καί ὁ θαυμασμός τοῦ κόσμου στά λαμπιόνια τῆς γῆς, ἄλλο τόσο βλάπτεται ἢ ἀλλοιώνεται ὁ Θεός ἀπό τίς βλασφημίες τῶν ἀνθρώπων ἢ ἀπό τήν προσοχή τους σέ φεύγικα ἀστέρια τῆς γῆς. Ὁ Θεός παραμένει «ὁ Εὐλογητός».

Σεξουαλική διαστροφή (στ. 26-27)

Πίστις καὶ ἡθική εἶναι ἀλληλούνδετα. Ὁποιος κάσει τό ἔνα, κάνει καὶ τό ἄλλο. Δέν ὑπάρχει ἡθικός βίος σ' ἐκείνον, πού ἀρνεῖται τό Θεό. Δέν μπορεῖ νά ἔχη ὁμαλή ζωή ἐκείνος, πού διέστρεψε τήν ἀλιθεία τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι, ὅπως σέ θέματα πίστεως διαστροφή εἶναι νά ὄνομάζης τό φῶς, σκοτάδι, σέ θέματα ἡθικής διαστροφή εἶναι τό ἀνήθικο νά τό λένε ἡθικό· τό ἀνώμαλο νά τό θεωρῆς ὁμαλό· τό παρά φύσιν νά τό θεωρῆς φυσικό.

Οι πρό Χριστοῦ ἐγκαταλείφθηκαν ἀπό τό Θεό καὶ ἔφθασαν δοῦ μιλάσι στή διάπραξη τῆς αἰσχρότητας, ἀλλά στή λατρεία τῆς ἀνηθικότητας. Γιά τή σεξουαλική διαστροφή τῶν χωρίς Θεό ἀνθρώπων μιλάει στή συνέχεια ὁ Πιαύλος: «Διά τοῦτο παρέδωκεν αὐτούς ὁ Θεός εἰς πάθη ἀτιμίας. Αἵ τε γάρ θίλειαι αὐτῶν μετίλλαξαν τίν φυσικήν χρῆσιν εἰς τίν παρά φύσιν. Ὁμοίως δέ καὶ οἱ ἀρσενες ἀφέντες τίν φυσικήν χρῆσιν τῆς θηλείας ἔξεκαύθησαν ἐν τῇ ὄρεξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἀρσενες ἐν ἀρσεσι τίν ἀσκημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τίν ἀντημοσθίαν ἢ ἔδει τῆς πλάνης

αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες» (στ. 26-27). Τέσσερις παρατηρήσεις βασικές μπορούμε νά κάνουμε πάνω σ' αὐτό τό ἀποκαλυπτικό ἀπό πλευρᾶς ἀναισχυντίας χωρίο:

● “Οταν ὁ Θεός ἐγκαταλείψῃ τὸν ἄνθρωπο, γίνονται ὅλα ἡνω-κάτω. Ἀνατρέπονται καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ νόμοι τῆς φύσεως. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται θηρίο, ἢ μᾶλλον, ἀπέιρως κειρότερο ἀπό τό θηρίο. Τό θηρίο δέν ἔχει δυνατότητα νά ξεφύγῃ ἀπό τά δρια τῆς φυσικῆς του θηριωδίας ἢ ἀγριότητας, ἀποτελέσματος τῆς πτώσεως τοῦ ἄνθρωπου. Ὁ ἄνθρωπος, χωρίς Θεό, ὀδηγεῖται σέ θηριωδίες καὶ ἀναισχυντίες πέρα ἀπό τή φύσι του. Κι αὐτό διότι σπρώχνεται ἀπό τήν ἀκατάσχετη ἐλευθερία του.

“Οπως ἡ κακή χρῆσις τῆς ἐλευθερίας προκάλεσε τό κακό, ἔτσι ἡ ἀκόμη πιό κακή χρῆσις τῆς ἐλευθερίας προκαλεῖ τό παρά φύσιν κακό. Καί παρά φύσιν κακό γίνεται καὶ στό δόγμα, μέ τή διαστροφή, πού λέγεται εἰδωλολατρία, ἀπίστια, ἀθεϊα, ἐθελοθρησκεία. Καί στό βίο, μέ τή διαστροφή, πού ὀνομάζεται ἀκολασία, παρά φύσιν σεξουαλισμός, ἀνώμαλος ἔρωτας.

Ἀναίσχυντοι γίνονται οἱ ἄνθρωποι, πού ἀνατρέπουν τούς φυσικούς νόμους. Τί φυσικώτερο, τό κτίσμα νά λατρεύν τόν Κτίστη. Καί ὅμως, προτιμοῦν τό ἀφύσικο (τήν εἰδωλολατρία), παρά τό φυσικό (τή λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ). Πρόκειται γιά πνευματική μοιχεία, ἢ μᾶλλον, πνευματική διαστροφή.

Ἐτσι καὶ στή zωή. Τί φυσικώτερο, νάχη ἔνας ἄνδρας σχέσεις μέ μία γυναίκα, στά πλαίσια τοῦ νόμιμου ἔρωτα, πού ὁ Θεός ἔχει ὄρισει; Τί φυσικώτερο, νάχη μία γυναίκα σχέσεις μ' ἔναν ἄνδρα, στά πλαίσια τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ, πού είναι ὁ γάμος καὶ ἡ παιδοποίης;

Γιά τίς φυσικές αὐτές σχέσεις καὶ γιά τό μεγάλο θαῦμα, πού ὑποκρύπτουν αὐτές οἱ σχέσεις (ἡ παιδοποίησ), ἔθεσε ὁ Θεός τή λειτουργία τῆς σαρκικῆς ἥδονῆς, τῆς φυσικῆς σαρκικῆς ἥδονῆς. Καί ὅμως, προτιμοῦν τό ἀφύσικο. Ἀνδρες νά πηγαίνουν μέ ἄνδρες (ἀνώμαλες σχέσεις, ὁμοφυλοφιλία, κιναιδισμός, παιδεραστία) καὶ γυναίκες νά πηγαίνουν μέ γυναίκες (λεσβιασμός).

● “Ολοι οι ἄνθρωποι εἰμεθα ἀμαρτωλοί. Καί ὅλοι ἔχουν πτώσεις, μεγάλες ἢ μικρές, ἢ, ἔστω, ἐν διανοίᾳ. Κάποιος λογισμός ἀμφιβολίας θά ταλάνισε ἢ ταλανίζει καὶ ἀγίων τίς διάνοιες. Κάποιοι σαρκικοί πειρασμοί ἢ κάποιες αἰσχρές πράξεις καὶ ἀπό πιστούς χριστιανούς διαπράττονται.

‘Η διαφορά ποιά είναι; Οι πτώσεις αὐτές, ἐπί

πνευματικοῦ ἢ ἡθικοῦ πεδίου δέν είναι κατεστημένα. Δέν ζοῦν, γιά νά πράττουν ἀπαράδεκτες πράξεις. Ζοῦν, ἀγνωνιζόμενοι νά μή διαπράξουν τό κακό, γιά τό ὄποιο καί μετανοοῦν. Κι ἀκόμη κάτι: Δέν ἐπιτρέπουν στόν ἑαυτό τους ὅχι νά διαπράξη, ἀλλ’ οὔτε καὶ νά διανοιθῇ ἀνώμαλίες καὶ παρά φύσιν πράξεις.

Παρά φύσι κατάστασις (στ. 27)

Σπίν περίπτωσι ὅμως τῶν ἀσεβῶν καί ἡνωμάλων, δέν ᔁχουμε ἀπλῶς ἀμαρτίες. Ἐχουμε παρά φύσιν καταστάσεις. Κι ᔁχουμε τέτοιες καταστάσεις ὅχι μία φορά ἢ κατά λάθος ἢ ἐκ συναρπαγῆς, ἀλλά κατά συρροήν καὶ κατ' ἔξακολούθησιν καὶ κατά σύστημα. Γι' αὐτό λέει ὁ Παῦλος: «Τίνι ἀσκημοσύνην κατεργαζόμενοι» (στ. 27).

Ἐδῶ χρειάζεται μία διευκρίνισις. Ἀνώμαλος δέν είναι μόνο ἐκεῖνος, πού ἔχει ἀφύσικες σχέσεις. Είναι καὶ ἐκεῖνος, πού χρησιμοποιεῖ τίς φυσικές σχέσεις, ἀλλά γιά ἀφύσικες πράξεις!

‘Α φύσικες πράξεις π.χ. διαπράττουν καὶ ἄνδρες μέ γυναίκες, ὅταν ἡ λύσσα τοῦ πάθους τούς σπρώχνη σέ ἀνώμαλη ἥδονή, σέ πράξεις καὶ ἐπαφές ἀφύσικες, ἀκατονόμαστες. Ἀφύσικες πράξεις διαπράττουν ἄτομα μέ ἐτεροφυλικές μέν σχέσεις, ἀλλ’ ὅχι νόμιμες (προγαμιαῖες, ἔξωγαμιαῖες, αἰσχρές κ.λπ.). Ἀφύσικες πράξεις διαπράττουν νόμιμα κατά τά ἄλλα ἀνδρόγυνα, ὅταν ἐφευρίσκουν («ἔφευρεται κακῶν» [στ. 30]) τρόπους ν' ἀποφύγουν τή φυσική συνέπεια τῆς φυσικῆς σεξουαλικότητας, πού είναι ἡ παιδοποίησ. Κάθε πονηρός, ἐσκεμμένος, τρόπος ἀπό φυγῆς τεκνογονίας είναι ἐκτροπή ἀπό τό κατά φύσιν. Ἀφύσικες πράξεις διαπράττουν ἄτομα (σκέπτεται κανείς, ἀν μπορῆ νά τά ὀνομάστη ἄνθρωπους), πού καταστρέφουν τόν καρπό τῆς φυσικῆς σχέσεως, τό κυοφορούμενο βρέφος (ἐκτρώσεις ἢ ἀμβλώσεις).

Θά ὀνόμαζε κανείς ὄμαλό καὶ φυσικό τό γεωργό ἐκεῖνο, πού σπέρνει μέν καὶ ποτίζει ἔνα δεντράκι, ἀλλά μόλις τό βλέπει νά φυτρώνη, τό ξερριζώνει μέ μανία καὶ ἥδονίζεται ξερριζώνοντάς το; Ἐρωτάται: Είναι φυσιολογικός ἄνθρωπος αὐτός; Ἀσφαλῶς ὅχι. Πρόκειται περί διεστραμένου. Ἐτσι διεστραμμένοι καὶ ἀνώμαλοι είναι ὅσοι χρησιμοποιοῦν μέν τό φυσικό τρόπο σπορᾶς μιᾶς ἄνθρωπης zωῆς, ἀλλά στή συνέχεια μέ μανία ξερριζώνουν τή zωή αὐτή, πού βλαστάνει στόν κῆπο τῆς γυναικείας ύπαρξεως.

Δ.Γ.Α.

Στήν μακαρία ἀράπαυσι

Μέ λίγες λέξεις χαιρετίζουμε ἐκλεκτές φυχές, πού ἀναχώρησαν γιά τή «μέλλουσα καί μένουσα» πόλι, κατά τό παρελθόν θέρος:

† Μελπομένη Παπαδοπούλου

Τό χαμόγελο τῆς ἀγίας ἀπλότητας

Στίς 7 Ιουνίου ἔφυγε ἡ ἀρχόντισσα τῆς Φλωρίνας, ἡ Μελπομένη Κυρ. Παπαδοπούλου. Μέ τό σύζυγό της Κυριάκο, θεολόγο καθηγητή καί ειροκήρυκα, ἔζησαν ἀγαπημένοι πάνω ἀπό 55 χρόνια.

Πιστή καί ἐνάρετη. Φιλόξενη καί εὐχάριστη. Συμπαραστάτις στό ἔργο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Ἀξιώθηκε νά δῆ τά παιδιά της στό δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ὁ μικρός γυιός της εἶναι ὁ π. Σισώης, σεμνός ἀγιορείτης κληρικός. Ἀπό τή θυγατέρα της Βασιλική (θεολόγο) χάρηκε γύρω της πολλά ἐγγόνια.

Στή δοκιμασία στάθηκε φύχραιμη. Ζοῦσε τό ὄραμα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία τελέστηκε στόν ί. Ναό Ἀγίου Γεωργίου Φλωρίνης, χοροστατούντων τῶν Μητροπολιτῶν Φλωρίνης π. Θεοκλήτου καί Ν. Κρήνης π. Ιουστίνου.

---000---

† Θεοχάρης Σερεμετίδης

Ο ἀπλοῦς ἱεραπόστολος

Στίς 24 Ιουνίου ἔφυγε γιά τήν "Ανω Ιερουσαλήμ δ γνωστός σέ δλη τήν Κατερίνη Θεοχάρης Σερεμετίδης. Γνωστός γιά τήν εύσέβειά του καί τό ζῆλο του.

Μέ τή σύζυγό του Παρθένα ἀπέκτησαν ὀκτώ παιδιά. Δέν τόν λύγισαν οὔτε ἡ φτώχεια οὔτε τά ποικιλά προβλήματα.

Ἄπο τούς παλαιούς συνεργάτες τοῦ μακαριστοῦ π. Αὐγούστινου Καντιώτου, εἶχε τήν ἐπιθυμία νά διανέμῃ ὄρθοδοξα ἔντυπα πρός διαφώτισ τοῦ λαοῦ.

Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐφάλη στόν ί.Ναό Ἀγίου Ἀντωνίου Σβορώνου Κατερίνης.

---000---

† Πρωτοπρ. Κων/τίνος Κακαβελάκης

Ο ζηλωτής κληρικός

Δέν τόν ἐπηρέασε τό κοσμικό καί μοντερ-

νίζον κλῖμα τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἔζησε στόν Καναδᾶ, ἀλλ' ἡ εύσέβειά του δέν ἀλλοιώθηκε.

Γεννημένος τό 1932 στά Χανιά τῆς Κρήτης, τελείωσε τό ἐκκλησιαστικό λύκειο τῆς Κατερίνης. Τό 1967 ἐγκατεστάθη στόν Καναδᾶ, ὅπου καί χειροτονήθηκε πρεσβύτερος. Ὑπηρέτησε σέ πολλές ἐνορίες. Κάποτε γιά τίς ὄρθοδοξες θέσεις του βρέθηκε στό πιό βόρειο μέρος τοῦ Καναδᾶ.

Ζηλωτής τῶν ὄρθοδοξων παραδόσεων. Σεμνός ὡς σύζυγος δημιούργησε μέ τήν εὐλαβῆ πρεσβυτέρα του Ἐλένη καλή οἰκογένεια. Καί, τό σπουδαιότερο, ἥταν ἐλεήμων καί φιλάνθρωπος. Ἡ ἐμπρακτη ἀγάπη καί ἡ προσφορά του γινόταν κατά τήν ἐντολή τοῦ Κυρίου (Ματθ. στ' 2).

Ἐκοιμήθη στίς 31 Ιουλίου 2017 καί ἐτάφη στόν Καναδᾶ, ὅπου καί διήνυσε ὅλη τήν ιερατική του διακονία.

---000---

† Μαρία Τριανταφυλλίδου

Η σεβασμία γερόντισσα

Στίς 14 Αύγουστου 2017 ἐκοιμήθη σέ βαθύ γῆρας ἡ ἐνάρετη χριστιανή Μαρία Τριανταφυλλίδου (Χάλαρη). Ἀπό νεαρή κοπέλλα ἥταν ἀφιερωμένη στόν Κύριο. Καί ὅταν νυμφεύθηκε τόν εὐλαβῆ μακαριστό πλέον σύζυγό της Νικόλαο Τριανταφυλλίδη, ἔζησαν σεμνά καί ταπεινά. Στά νεανικά της χρόνια ἥταν θαυμαστή στήν περιοχή τοῦ Βύρωνος. Στά χρόνια τῆς ἐγγάμου ζωῆς της ἥταν θαυμαστή στήν περιοχή Χαϊδαρίου.

Δέν ἐλειπε ποτέ ἀπό τήν ἀκολουθία στό Ναό τῆς Ἀγίας Μαρίνας Χαϊδαρίου. Ἐμοιαζε μέ τήν ἀγία χήρα, τήν "Αννα τοῦ Φανουρίηλ, «ἡ οὐκ ἀφίστατο ἀπό τό ιερόν νηστείας καί δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καί νήμέραν» (Λουκ. β' 37). Χαρακτηριστικό της ἡ ἐλεημοσύνη. Ἐπίσκεψις τοῦ Θεοῦ ὁ πόνος της.

Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐφάλη στό Κοιμητήριο τοῦ Σχιστοῦ. Μίλησε ὁ π. Δανιήλ Ἀεράκης.

---000---

'Ελεύθεροι ΣΧΟΛΙΑΣ ΜΟΙ

Έκπλήξεις

Θησοῦς Χριστός δέν εἶναι Θεός τῶν ἡμῶν ἐκ πλήξεων. Δέν ἥλθε, νά μᾶς ἐπιπλήξῃ. Οὔτε νά μᾶς κρίνη καὶ νά μᾶς τιμωρήσῃ. 'Ο Ίδιος διακηρύττει: «Οὐκ ἥλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον» (Ιωάν. ιβ' 47). "Οταν θά ξαναέλθη, τότε θά μᾶς κρίνη. Τώρα εἶναι δόλος ἀγάπης καὶ δύναμι. Εἶναι ό Θεός τῶν ἐκπλήξεων.

'Αξιωθήκαμε νά δοῦμε πολλές ἐκπλήξεις καὶ ν' ἀκούσουμε πολλά θαυμαστά. "Ολες οἱ ἐκπλήξεις εἶναι ἀπότελεσμα τοῦ λόγου τῆς χάριτος. Εἴδαμε ψυχές νά σαγηνεύωνται ἀπό τὸ λόγο, ν' ἀπελευθερώνωνται ἀπό τὴ δουλεία τοῦ κακοῦ, ν' ἀπεξαρτώνται ἀπό τὰ δε-

† Σάββας Ξανθόπουλος

Ό «προϊστάμενος» ἀποστολικού ἔργου

Σέ ήλικια 85 ἑτῶν ἔφυγε γιά τήν «περιποίησιν τῆς δόξης τοῦ Κυρίου» (Β' Θεσ. β' 4) ὁ ἐκλεκτός θεολόγος καὶ σεβάσμιος πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος «Ἀπολύτρωσις» Θεσσαλονίκης Σάββας Ξανθόπουλος.

Στενός συνεργάτης μακαριστῶν πνευματικῶν ὀδηγῶν τῆς Ἀδελφότητος, ὅπως παλαιότερα ὁ π. Τιμόθεος Παπαμιχαήλ, ὁ π. Αὐγουστῖνος Καντιώτης, καὶ νεώτερα ὁ καθηγητής Στέργιος Σάκχος. Διακόνησε τὸ ἔργο τῆς Ἀδελφότητος ὡς μέλος τοῦ Δ.Σ. καὶ ἐπί πολλά χρόνια ὡς πρόεδρός της.

Πίστευε ἀκράδαντα, ὅτι ὁ Χριστός «ἐγενήθη ἡμῖν ἀγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κορ. α' 30). Σοβαρός, μειλίχιος, πρᾶος, ἀγαπητός σέ ὅλους.

Ἐκοιμήθη στίς 15 Σεπτεμβρίου 2017. Η ἔξοδιος ἀκολουθία ἐφάλη στὸν ἴ. Ναό Ἀχειροποιήτου Θεσσαλονίκης.

σμά τοῦ κόσμου. "Ας παρακαλοῦμε τὸν Κύριο:

- Νά μᾶς ἀξιώνη νά ζοῦμε τήν ἐκπλήξιν καὶ στή δική μας ὑπαρξίη.
- Νά μετανοῦμε μέ τό λόγο Του καὶ νά ἀλλάζουμε πορεία ζωῆς.
- Νά εἴμαστε ἀνοικτοί στό λόγο τοῦ Θεοῦ, ὑπακούοντας σέ δόλα τὰ προστάγματά Του.
- Νά μᾶς ὀδηγῇ καὶ νά μᾶς καθοδηγῇ ὅπως Ἐκεῖνος θέλει.
- Νά ἐφαρμόζουμε καὶ τό πλέον «παράδοξο» θέλημα Του, ἀφοῦ αὐτό θά εἶναι, πού θά μᾶς ὀδηγῇ στήν αἰώνια ζωή.

Αὐτονόητα, ὅχι διαφημιζόμενα

Ιά ἔνα ἀγιασμό 31 φωτογραφίες διαφημιστικές σέ ἐκκλησιαστική ίστοσελίδα. Ναι, καλά διαβάσατε, 31 φωτογραφίες γιά ἔνα ἀγιασμό!

● Πόση ὥρα κρατάει ἔνας μικρός ἀγιασμός; Ἐπρεπε κάθε λεπτό του καὶ

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Βαπτιστής

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος «Ιωάννης ὁ Βαπτιστής»
Υπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἀγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 -105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
Β. Μπουζάλας. 25 Μαρτίου 124, Περιστέρι

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εύρωπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καὶ Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγές καὶ ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Αθήνα.

κάθε λεπτομέρειά του ν' ἀπαθανατισθοῦν και τό **«ἄλμπουμ»** ἀπό αὐτόν τόν ἀγιασμό ν' **«ἀνεβῆ»** σέ **«σάüt»**; Μή ρωτήστε, πιούς εἶναι ὁ ἀγιασμός αὐτός, διότι θά... ἀδικήστε τούς ἄλλους. Παντοῦ σχεδόν τό ίδιο γίνεται!

• Ό μακαριστός Μητροπολίτης **Σηλυβρίας Αἰμιλιανός**, σοβαρός ἐπίσκοπος, μέ αποστολικό περιεχόμενο και μέ καθόλου ἔξωτερική κουφότητα, ἔλεγε ἐπανειλημένως:

«Φαντάζεσθε ἰατρικό περιοδικό νά δημοσιεύῃ φωτογραφίες ἰατροῦ, που ἔξετάζει ἄρρωστο μέ τά ἀκοντικά του ἢ τοῦ παίρνει τήν πίεστ; Μά κάτι τέτοια γιά τόν ἰατρό εἶναι αὐτονόητα. Τά αὐτονόητα ἢ πράξεις ἐπαγγελματικῆς ρουτίνας δέν ἀποτελοῦν εἰδήσεις...»

Στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας γιατί αὐτή ἡ κουφότητα; Αὐτονόητο γιά τόν ἵερα ή γιά τόν ἐπίσκοπο εἶναι ἡ τέλεσις ἐνός ἀγιασμοῦ ἢ ἐνός ἐσπερινοῦ. Αὐτά δέν ἀποτελοῦν εἰδήσεις γιά δημοσίευσι σέ ἐκκλησιαστικά περιοδικά ἢ γιά προβολή. Δέν εἶναι ἔκτακτες εἰδήσεις, που χρήζουν λαμπρᾶς προβολῆς».

• Η τέλεσις ἀγιασμοῦ ἢ ἐσπερινοῦ δέν ἀποτελοῦν εἰδήσεις. Αὐτονόητο γιά τόν κληρικό εἶναι ἡ τέλεσις λατρευτικῶν πράξεων. Εἶναι ἀνάγκη νά προβληθοῦν οἱ τελοῦντες αὐτονόητα πράγματα;

• Κάποτε τήν κουφότητα γιά πολλές φωτογραφίες τήν συναντούσαμε μόνο σέ γάμους και βαπτίσια. Καί τότε μᾶς φαινόταν ὑπερβολικό τό φαινόμενο και ἐν πολλοῖς... ἀσεβές! Τό μυστήριο καταντοῦσε γελοιότητα. Τό θαῦμα μετατρεπόταν σέ φανταχτέρο θέαμα. Ή προσευχή γινόταν ἐπιδεικτική φασαρία. Καί φυσικά τώρα τό κακό ἔχει παραγίνει. Ό ναός μεταβάλλεται σέ **«στούντιο»**! Καί οἱ μετέχοντες προσέχουν τήν κάμερα τοῦ **«βίντεο»** και τῶν φωτογράφων!

• Έ, λοιπόν, τό ἀσεβές αὐτό φαινόμενο κυριαρχεῖ πλέον και στόν ἐσπερινό και στή θεία λειτουργία και στίς χειροτονίες και στίς... μοναχικές κουρές! Ή θεία κοσμιότητα ἀντικαταστάθηκε ἀπό τήν ἐπιδεικτική κοσμικότητα.

• Ό σεμνός λειτουργός, ἔχοντας συνείδησι τοῦ **φρικτοῦ μυστηρίου** πού διακονεῖ, τρέμει ἀπό φόβο και ἵερο δέος. Καί φυσικά λαμβάνει τά μέτρα του, νά περιφρουρήσῃ τή μυσταγωγία.

Τό **«μηδείς ἀμύητος εἰσίτω»** ίσχύει πολύ περισσότερο γιά τίς φωτογραφίες:

«Μηδείς φωτογράφος εἰσίτω!»

Έξω ή ἐπιδειξιομανία! Μέσα ή ἵεροτητα και η εὐλάβεια!

Καί ἐπειδή μέ τά σύγχρονα **«κινητά»** δύοι εἶναι φωτογράφοι, οί σχετικές ὁδηγίες ὀφείλονται νά εἶναι πιό συγκεκριμένες και αὐτηρές. Καί νά καλύπτωνται βεβαίως και ἀπό Συνοδικές ἐγκυκλίους.

39 φωτογραφίες!!!

 ά ὅσα γράψαμε στόν προηγούμενο σχολιασμό ίσχυουν πολύ περισσότερο γιά τίς **ἱερές ἀγρυπνίες**. Φαντάζεστε τόν Κύριο μας ν' ἀνεβαίνη στό ὄρος γιά νά διατυπερεύση (Λουκ. στ. 12) «ἐν τῇ προσευχῇ», και νά μήν ἀρχίζῃ τήν προσευχή Του, γιατί κάποιος... ἀπουσιάζει! Ποιός; Άκούγεται ή φωνή τοῦ Κυρίου (συχώρεσέ μας, Κύριε, πού βάζουμε στό στόμα σου τέτοια λόγια!):

—Πᾶς ν' ἀρχίσουμε τήν ἀγρυπνία, ἀφοῦ δέν ἥρθαν οἱ... φωτογράφοι; Περιμένετε λίγο. **“Οπου νάναι, θά στηθοῦν και θά προβάλουν τήν προσευχή μας!...**

Καί πάλι, συχώρεσέ μας, Κύριε, γιά τήν παρένθεσι αὐτοῦ τοῦ κοσμικοῦ λόγου στήν **ἱερή** σου ἀγρυπνία, στήν **«ύπερφυᾶ προσευχή»** Σου! Άλλα, Κύριε, ἐμεῖς ἀνοίξαμε ἐκκλησιαστικό ίστολόγιο στό **«ἰντερνέτ**», και μετρήσαμε 39 φωτογραφίες, πού πρόβαλλαν ἀγρυπνία **σέ Αγιορείτικη Μονή!**

• Εἶναι **ἱερή** και **ἔμπονη** ή **προσευχή** **μιᾶς ἀγρυπνίας**. Ποιός, λοιπόν, τήν ὥρα τής μυστικῆς προσευχῆς μεριμνᾷ γιά φωτογραφίες; Ποιός μέσα στή νύχτα κατά τακτά διαστήματα στέλνει φωτογραφίες και σύντομα δελτία γιά τό πού βρίσκεται ή ἀγρυπνία; Όπωσδήποτε αὐτά δέν γίνονται μόνα τους. Καί πρό παν-

τός δέν γίνονται χωρίς τήν ἄνωθεν ἐντολή (μᾶλλον «εὐλογία»)!

• Δέν βλέπει ό τήγουμένος η ό χοροστατῶν ἐπίσκοπος τή βεβήλωσι τοῦ ιεροῦ χώρου καὶ τῶν ἀγίων στιγμῶν;

Ο Κύριός μας παραγγέλλει νά κρυφτοῦμε (νά κλειστοῦμε) στό «ταμιεῖον» μας (Ματθ. στ' 6) καὶ ἐκεῖ μακριά ἀπό τά μάτια τῶν ἀνθρώπων καὶ τά φῶτα τῆς δημοσύτητας, τή φαντασμαγορία, νά προσευχηθοῦμε.

Δέν ίσχύουν τά λόγια αυτά καὶ γιά τό «ταμιεῖον» τής καρδιᾶς μας καὶ γιά τό «ταμιεῖον» τοῦ κελλιοῦ μας καὶ γιά τό «ταμιεῖον» τής μονῆς μας καὶ γιά τό «ταμιεῖον» τής μυσταγωγικῆς λατρείας;

• Ή Ι. Σύνοδος τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος ἔξέδωκε ἐγκύκλιο νά μή κατέρχωνται Ἀγιορείτες (κάν εἰκόνας φέροντες!) ἀνευ ἴδικής της ἀδείας. Δέν ξέρουμε, ἀν εἶναι ἐφικτή ή ἐφαρμογή τής ἐγκυκλίου. Όμως η Ι. Κοινότητα τοῦ Ἅγιου Ὁρούς, μέ ὅπου διοικητικό κύρος διαθέτει, ἀς ἐκδώσῃ ἀπόφασι νά ἀπαγορευθοῦν οἱ φωτογραφήσεις καὶ οἱ βιντεοσκοπήσεις τουλάχιστον τῶν ιερῶν ἀγρυπνιῶν.

• Ἀβατο εἶναι τό Ἅγιον Ὁρος στίς γυναικες. Δέν εἶναι ἄβατο στήν κοσμικότητα, στήν ἐπιδειξιομανία καὶ στή φαρισαϊκή λατρεία; Οἱ σεβάσμιοι πατέρες (καὶ ὑπάρχον πολλοί καὶ στόν Ἀθωνα) ἀς διαμαρτυρηθοῦν γιά τήν παραβίασι τοῦ ἀσύλου τής προσευχῆς!

Νεποτισμός καὶ Γεροντισμός

Μέ τόν ὄρο «Γεροντισμός» δέν ἐνούμε τήν τάσι, πού ἔχει ἐμφανισθῆ τά τελευταῖα χρόνια καὶ ἀνυψώνει ρασιοφόρους σέ «Γεροντάδες» μέ αὐθεντικό κῦρος! Αὐτοῦ τοῦ εἴδους ό Γεροντισμός εἶναι θέμα μιᾶς ἀλλης συζητήσεως καὶ ἀλλης θεολογικῆς ἀναλύσεως. Ἀλλωστε ἀς μή παραβλέπουμε, ὅτι ἔχουμε καὶ εὐλαβεστάτους καὶ ἀγίους «Γέροντες».

Τό προκείμενο σχόλιο ἀφορᾶ στό «Γεροντισμό», πού ἀνυψώνει συνήθως σέ ἐπισκοπικούς θρόνους πρόσωπα, κυρίως διότι τά πρόσωπα αυτά προωθοῦνται ἀπό ίσχυρό «γέροντα», δηλαδή, ἀπό δε-

σπότη, πού διαθέτει μεγάλη δύναμι ἐπιρροής στούς ἐκλέκτορες.

• Τήν ὥρα πού γράφεται τό παρόν δέν ἔχει γίνει ή ἐκλογή τῶν νέων Μητροπολιτῶν, πού θά διαποιμάνουν τό λαό τῆς Καλαμάκας καὶ τῆς Καβάλας. Εύχόμαστε καὶ οἱ δύο πού θά ἐκλεγοῦν νά ἐμφοροῦνται ἀπό πνεῦμα ἀποστολικοῦ ζήλου, νά εἶναι ἐργάτες τοῦ Θεοῦ «πλήρεις Πνεύματος Ἅγιου καὶ σοφίας».

Ἐπομένως δέν κρίνουμε τά δύο πρόσωπα, πού θά ἐκλεγοῦν. Ἐπισημαίνουμε ἀπλῶς τόν τρόπο προβολῆς τῆς ὑποψηφιότητάς τους.

• Εἶναι κοινό μυστικό, ὅτι τίς περισσότερες φορές μιᾶς ἐκλογῆς προηγοῦνται «παρασκήνια», «μαγειρέματα», ἐπισκέψεις, τηλεφωνήματα, ὑποσχέσεις κ.λπ. Ἀπό ὅσα ὅμως γνωρίζουμε, γιά πρώτη φορά ἐπίσημα ἐκκλησιαστικά χείλη ὠνομάτισαν δύο κληρικούς, πού προορίζονται γιά τίς κενές Μητροπόλεις.

• Μπορεῖ καὶ οἱ δύο νά εἶναι οἱ πιό ἀξιοί. Καὶ τό εὐχόμαστε. Ἀλλά γιατί νά προκαταλαμβάνεται τό σῶμα τῆς Ιεραρχίας; Γιατί νά περιθωριούποιηται ή χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τό χρῖσμα τοῦ Ἅγιου Πνεύματος; Γιατί νά παρακάμπτεται ό τρόπος ἐκλογῆς διακόνων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, ὅπως τόν βλέπουμε στήν Καινή Διαθήκη; Νά θυμίσουμε τόν τρόπο τής ἐκλογῆς τοῦ ἀποστόλου Ματθία; Πῶς «συγκατεψήφισθη μετά τῶν δώδεκα ἀποστόλων»; (Πράξ. α' 24-26). Νά θυμίσουμε τόν τρόπο τής ἐκλογῆς τῶν ἐπτά διακόνων; (Πράξ. στ' 2-6). Νά θυμίσουμε τόν τρόπο, πού ἐπιλέχτηκαν ό Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας; (Πράξ. ιγ' 2-3).

• Ὁ ἀρχηγός τής ἀξιωματικῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Κυρ. Μητροποτάκης ἀπέρριψε τήν ὑποψηφιότητα (ώς βουλευτοῦ) ἐνός στελέχους τοῦ κόμματός του, διότι προβλήθηκε ἀπό τόν πατέρα του (ἡδη βουλευτή). Θεωρήθηκε νεποτισμός. Ἀν στήν πολιτική ἄρχισε νά καταδικάζεται ό νεποτισμός ώς τρόπος ἐκλογῆς βουλευτῶν, εἶναι καιρός νά ἀπορριφθῇ ό «νεποτισμός» καὶ ό «γεροντισμός» ώς τρόπος ἐκλογῆς ἐπισκόπων.

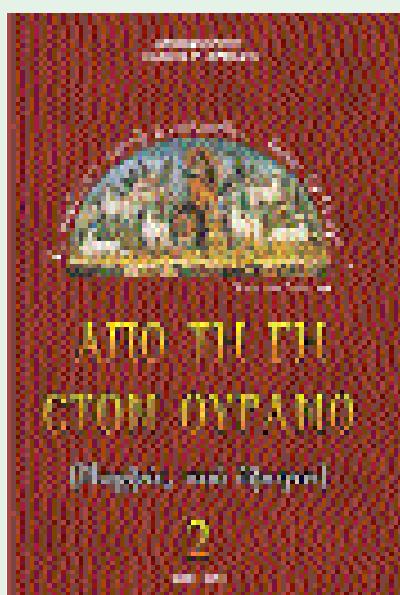
• Τό Πνεῦμα τό Ἀγιον χειροτονεῖ βεβαίως, ἀλλά δέν ἐκλέγει «πάντας». Καὶ σάν νά... παραπονήται: «Μέ ἐπικαλεῖσθε στίς ἀρχιερατικές (καὶ ἵερατικές) ἐκλογές, ἀλλὰ μοῦ δένετε τά χέρα καὶ δέν μέ ἀφήνετε νά ρύψω τή δική μου ψῆφο στήν κάλπη!»

Ταῦτα γράφουμε ἀνεξαρτήτως βεβαίως τοῦ ποιού θά ἐκλεγοῦν. Εὐχόμαστε νά εἶναι οἱ ἄξ(γ)ιοι.

Νέος... φάκελλος!

Fά σχολεῖα ἄνοιξαν. Καὶ οἱ γονεῖς, ὅσιοι πιστοί καὶ ἐνδιαφερόμενοι, διαμαρτύρονται γιά τήν ύλη τοῦ Θρηκευτικοῦ μαθήματος. Τό ἔντυπο ύλικό γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος ὀνομάζεται «φάκελλος μαθητῆ». Καταγγέλεται, ὅτι:

Νέα ἔκδοσις

Σέ μορφές πού ᜓψυγαν γιά τόν Ούρανό εἶναι ἀφιερωμένο τό νέο βιβλίο.

Τό προηγούμενο μέ τόν ἴδιο τίτλο ἀφωροῦσε στήν περίοδο μέχρι τό 2000. Τό νέο ἀφορᾶ στήν περίοδο 2000-2017. Τό βιβλίο (300 σελ.) τιμᾶται 10 εὐρώ.

Γιά ἐπικοινωνία: Τηλέφωνα:
2103212107 ἢ 2109765440.

• Ό ἐν λόγῳ «φάκελλος» περιέχει ύλικό ἀπό διδασκαλίες πολλῶν θρησκειῶν, καὶ ἐπιφέρει σύγχυσι στήν Ὁρθόδοξη θρησκευτική ἀγωγή τῶν παιδιῶν.

• Ό ἀντιπαιδαγωγικός τρόπος πού παρουσιάζεται τό ύλικό δέν ἐμπνέει πρός τήν Ὁρθόδοξο πίστη. Δέν παρέχει στό παιδί οὔτε τά στοιχεώδη, πού χρειάζεται νά γνωρίζῃ γιά τήν πίστη του.

• Ό φάκελλος παρουσιάζει μονόπλευρα ἀλλες θρησκείες ἢ θρησκευτικές ὁμάδες, ἀποκρύπτοντας ἐπιμελῶς διδασκαλίες τους πού περιέχουν φανατισμό, ρατσισμό καὶ μῆσος.

• Έπίσης καταγγέλλεται ἡ ἄνιση μεταχείριστις τοῦ ὄρθιδόξου μαθητῆ ἐν σχέσει μέ μαθητή ρωμαιοκαθολικό, μουσουλμάνο ἢ μέ μαθητή ιουδαϊκοῦ θρησκεύματος. Οι τρεῖς αὐτές κατηγορίες (Παπικοί, Μουσουλμάνοι, Ιουδαίοι) ἔχουν τό δικαίωμα, ἐπί τῇ βάσει τοῦ Νόμου, νά ἐπιλέγουν θρησκευτικά ἐγχειρίδια ὁμολογιακοῦ (κατηγητικοῦ) χαρακτῆρα. Θά διδάσκωνται δηλαδή, οἱ μαθητές τῶν ὁμάδων αὐτῶν ὅτι θέλουν (μόνο γιά τή θρησκεία τους!).

Τό δικαίωμα αὐτό μόνο οἱ ὄρθιδοξοι μαθητές δέν τό ἔχουν!

Γιά τήν Ἐκκλησία καὶ γιά τούς ὄρθιδόξους γονεῖς καὶ φυσικά καὶ γιά τούς ὄρθιδόξους θεολόγους ὁ φάκελλος «μάθημα Θρησκευτικῶν» δέν ἔχει κλείσει. Τό ἑλληνικό σχολεῖο εἶναι ὄρθιδοξο.

“Οσοι μποροῦν, στέλνουν τά 10 εύρω ἐτησίως

Θά διευκολυνθή ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας, ἃν οἱ φύλοι ἀναγνώστες στείλουν τή συνδρομή (10 εύρω) και γιά τό ἔτος 2017.

- Στό λογαριασμό:
0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.
IBAN: GR 7902602360000390100353548
 - Στό λογαριασμό:
123002002008865 ALPHA BANK.
IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865
 - Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «Βαπτιστής», Χριστοκόπιδον 12, 10554, Αθήνα.
 - Τοῦ ἔξωτεροικού τό ἐμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξη Περιοδικό).
- Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**